

aga!
akor
18.
nbra.
kem.
na
tupci
s do-
drugi
ehar-
j so
tejimi
po-
tij se
nbra
se v
to je
brez
ljeni
deri-
rske
uem
viti.
avn
dnje
žga-
obo-
od-
tnik
rga-
i se
lele-
se i
imo-
zro-
tako
met
pre-
jeri
emu
pode
esse)
rine.
raz-
rav-
mur
meli
za
tega
sen-
nes-
zbor
ežbi
časa
Loc-
571
ine.

ab-
iko,
a je
Vi-
res.
se
lju.
se
glo-
koj
eža

gvela hiša in gospodarsko poslopje posestva Jagodiča. Škoda je nad 15.000 K. Požarna hiša iz Slov. Bistrice je preprečila, da bi se pojšči nadalje razširil in je rešila veliko hišo. Posestnik Jagodič ima letos posebno mesto. Oktobra meseca je padel mlajši sin iz roč in se ubil; pred tednom dni je utonil tudi sin in zdaj mu je še pogorelo.

Bik je težko ranil nekega 72 letnega starčka občine Radgoce.

Pri vremenskem streljanju je bil viničar Minarič v sv. Urbanu težko ranjen.

Pod vlak se je vrgel poleg postaje Čmurek mestni mladenič; bil je takoj mrtev. Pravijo, da je župnik tako močil, da je šel v smrt.

Vojak — ropar. 28. p. m. je bila pri podniku Podčejdu v Zabrdavu pri Velenju vesele. Medtem je prišel neki vojak in vprašal za vojaka. Posestnik je vojaka pogostil in je šel sam pot kazati. Na poti pa je vojak posestnika napadel in oropal za denar in uro.

Iz Koroškega.

Iz duhovniških krogov je dobil „Slov. Narod“ v katerem potrjuje pisec, kar smo mi vedno trdili. Vedno in povsed smo namesto našli, da je največja nesramnost koroškemu podatku brezvestno hujškanje, ki ga je politik ujoča duhovščina. Zdaj uprijemno sam koroški duhovnik te besede, ker je m. dr. tako-le: „— Dobro čutimo in z žajo opazamo, kako ona strupena sapa, prihaja vedno silnejše čez Karavanke, oni mrzli, ki preveva kranjsko klerikalno politiko v celo slovenskega naroda, prevzame tudi polaganje vedno bolj koroško duhovščino. Od kar se vladala na Koroškem kranjski od Šusteršča ter vognjeni, a pregnani vihri in kričavi Brejc in Val Podgorc.“ — Prosim, te besede nismo mi izmisli, te besede je napisal koroški katoliški duhovnik. Isto mnenje, kar smo ga mi opetovano naglašali! Res je, da je klerikalno romanje čez Karavanke sapa za Korošce, res je, da sta Brejc in vgorje grobokopa Korošev, res je vse to, kar vedno naglašali. Dotični duhovnik popisuje naske voditelje tako-le: „— V zadnjem načinu Brejčevem se je kaj jasno pokazalo, da nas kranjski mračnjiak mračnjiak, sploh živi med koroškimi Slovenci... Saj je nato, da je pred kratkim snel na Koroškem emoton zborovati najzagrizeniji kranjski pop L. Lampe.“ — Tudi to je res, vse do pičice. Tisti Lampe, ki je v volilnem boju oposoval leja in Podgorca kakor dva smrkolina, isti Lampe hujška zdaj po Koroškem pod protekcijo teh dveh značajnežev. Ni čuda, da se pošteni duhovniki notručujejo iz teh „požrtvovalnih“ voditeljev pravške stranke. Katoliški duhovnik sam napisal besedo: „— Kaj bi še nadalje s le po napisili in farbali slovensko javnost, kajti meni že davno vedo, kako neodkrito vredna je sedanja slov. politika na Koroškem.“ — Isti katoliški duhovnik sam je napisal tudi zlato besedo: „Klerikam, oziroma identifikacija narodnostne ideje klerikalizmom je poguba in grobokop slovenstva na Koroškem“... Tako je! Li je javkanjem in jokanjem ni ničesar storjeno! Zato pa v boj proti klerikalizmu, v boj proti „Mиру“, v boj proti mračnjiaku!

Vabilo! Piše se nam: Kar leze in gre, naj pride v nedeljo dne 25. t. m. v gostilno k „Juglu“ v Št. Primoz. Svatonček bi rad farovž postal ko bi ga kdo hotel kupit. Kupec najma samo 500 gl. reči petsto goldinarjev, katere nekudcu potrebuje. Le pridite, ljudje! Rad bi prinesel siromak farovž v Št. Primuš ker mu v Št. Vidu pretesno; pa to ne gre. „Freibiera“ tudi zadosti, saj ga je „Voglov“, foltek“ in sodčekov „prištela“. Pridelo tudi vsi črnuhi kožuh, zdaj je solnce vroče!

Tóta je pobila v St. Lorenco (im Gitsch) polja in napravila veliko škodo.

Štrela je ubila v Klebachu 3 konje in 1 lapca.

Grozna nezgoda. Dne 4. t. m. vozila sta posestnik J. K. in njegova konkubina iz Cerkva v Grabštanju. Na poti proti Sv. Jakobu je splašil konj, udaril je voz ob cesti stoječo levo, da je ženska s tako silo butnila v drevo,

da je hipoma bila mrtva; niti za poznati ni bila več, tako se ji je glava raztreščila. Čudno! Njeno mati je pred par leti odnaka uscda zadeva — in še več — komaj par korakov oddaljeno od kraja, ker je hčer smrt našla.

Požar. V Rehpergu je pogorela fabrika za papir in celulozo. Pogorelo je tovarniške poslopje s postranskimi hišami. Požarni brambi iz Miklavčeha in Žel. Kaplje sta prepricili večjo nesrečo. Ali škoda je velika; vendar pa je fabrika zavarovna.

Od manevrov. Iz sv. Petra pri Celovcu se nam piše: 10. t. m. dospeli so sem dragoneri štev. 5 iz Dunajskega Novega Mesta, ter ostanejo tukaj do časa, da se bode manever izvršili. Vse hvale vredno, kako se lepo obnašajo slovenski fantji v tujini. Kakor mi je eden podčastnikov zagotovil, da je to posledica tega, ker bivajo že dalje časa med samimi Nemci, kjer se lahko lepega vedenja naučijo. Tudi tukajšno občinstvo je zelo zadovoljno s slovenskimi fanti. Celovec: 13. t. m. odmarširal je 17. pešpolk od nas na manever proti Mariboru in bodo ostali vojaki iz garnizije do 8. septembra t. l. Ljudstvo zelo pogreša vrle slovenske fante. Bog daj, da se zdravi vrnejo.

Mrtvega našli so gostilničarja Šimon Deixelberger iz Grabja. V gozdu ga je zadela kap.

Smrtni padec. Na nizkih Tavrah v bližini Malnice je padel neki delavec iz skalovja ter bil takoj mrtev.

V Dravo je skočil posestnik Hauser iz okolice Paternjona. Pred kratkim mu je vse pogorelo. Mrliča še niso našli.

Sejmi na Koroškem. 2. avgusta je bil v Sp. Dravogradu živinski sejem. Prignal se je 512 volov, 327 krav, 102 telic, 4 koze, 2 konja, 4 telet. Promet je bil zelo živahen, cene trdno ednake. Kupcev je bilo veliko iz Labuda, Štajerske in Moravske. — V Rojah je bil živinski sejem 26. julija. Prignal se je 152 volov, 42 krav, 10 telic, 12 ovac, 1 kozo, 17 telet. Promet je bil dober in cene lepe. Kupci so prišli iz Koroške in Češke. — 5. avgusta je bil živinski sejem v Črni. Prignal se je 60 volov, 35 krav, 10 telic, 177 ovac, 8 koz, 2 konja, 5 telet. Promet je bil lep in tudi cene ne preslabe.

Utonil je v okolici Borovlj kovač Josef Schütz. Kopal se je z dvema tovarišoma, ki ga nista zamogla rešiti.

Po svetu.

Ruski tatovi. Gledě razmer na sibirski železnici je bila postavljena posebna komisija. Ali ta komisija je sama ponverila čez 10 milijonov rublov. Postavili so pač kozla za vrtnarja...

Iz črnega tabora. V Nicemni na Sicilskem je hotel duhovnik Avila svojo lastno svakinjo posiliti. Ker se je branila, jo je skušal zadaviti. Svinjarja v kuti so zaprili.

Kmetje in orožniki. V vasi Kale na Dalmatinškem je prišlo do pretepa. Prišli so orožniki. V boju je ranil orožnik kmeta Mislov. Nato je napadel orožnika 80 letni oče ranjenega; tudi ta je bil težko ranjen. Zbrala se je potem cela vas, da bi se maščevala nad orožniki. Prišlo je do groznega boja v katerem je bilo 8 kmetov ranjenih. Mislov je že umrl.

Kmet in avtomobili. V svojem listu pripoveduje štajerski pisatelj Rosegger slednje zanimivo poveštico: „Mi psujemo in prokljinamo, ako nas na cesti nadleguje avtomobil; neki kmet iz moje vasi je stvar bolje naredil. Resno je korakal kmetič v nedeljski oblekli po blatni cesti, ko zapazi pred seboj avtomobil. Hitro vzdigne dežnik in maha na vse pretege, da bi avtomobil vstavil. Voznik je misil, da mu preti nesreča; zato prične počasi voziti in se je končno pri kmetu vstavil. Upraval ga je, kaj da je. „A nič hudega“, pravi kmet, zahvalim se Vam samo prav lepo, da ste tako počasi vozili; drugače bi mi mojo obleko oškropili. Zdaj pa se le naprej peljite.“ S temi besedami odkoraka kmetič.

Ljubi „Štajerci“. Nekoč je star fajmošter izpravjal razna vprašanja iz katekizma pri delitvi spovednih listkov. Naposlед je se vprašal: kaj je največji čudež v sedanjem času na svetu? Ker dolgo nihče nje odgovori, se zadare iz enega kota staro naročnik „Štajerca“: „Gospod fajmošter; to je, mislim največji čudež, ako bi vi kateremu izmed nas rekli, da more pogrebne stroške plačati do prihodnje sobote, a on bi jih pa že prinesel prvi četrtek in bi Vam se dal po vrhu tringelt...

Književnost in umetnost.

, Skaterimi sredstvi je mogoče k metovalcu pridelke svojih travnikov in deteljič pomoziti? (Spisal Andrej Dronig, kmetovalec in poročevalce za varstvost rastlin c. kr. poljedelskega ministerstva.) Ravnokar je izšla ta zanimiva knjižica vrlega našega Droniga. Knjižica obsegata 15 strani in 5 slik ter je strokovnoško spisana. V poljudnih besedah razpravlja uspehe poizkusov na posestvih 10 gospodarjev. Knjižica govori nadalje o obdelovanju travnikov v splošnem, o prideljanju krme na njivah, o nakupu itd. Pečali se bodemo s knjižico še posebej. Za danes pa že certitamo g. Dronigu za lepe uspehe, ki jih je dosegel na gospodarskem polju s pridnim svojim delom. Kdor se zanima za knjižico, temu jo g. Dronig, gospodar v Kačjem Dolu pri Podplatu, govorovo rad pošlje, ako se mu preje marke pošlje.

Gospodarske.

Kmetje, napredujmo nekoliko bolj naglo! Človeku je že prirozen, da misli o sebi, kar le more dobro. Saj pa je tudi popolnoma res, da je najtežje spoznati samega sebe. Ravno za to pa, ker misli večina naših kmetov, da bi ne znal pod danimi razmerami nikdo boljše gospodariti, napredujemo pri nas v kmetijstvu jako počasi. Dasi tudi se nahajamo v sredini Evrope, smo vendarle še daleč celo za nekaterimi neevropskimi narodi, kar se kmetijstva tiče. Pri nas kmet samo ječi pod težo bremen in si noče pomagati. Mi smo se tako močno oprijeli starih navad, katere pa niso za današnje čase, da se jih ne moremo in ne moremo iznenaditi. Kako drugačni so n. pr. ameriški kmetje! Tudi v Ameriki je pomanjkanje delacev in tudi tam ni dežela, po kateri se cedi med in mleko. Kakor pri nas, morajo se tudi v novem svetu bojevati kmetje proti raznoterim sovražnikom in težkočam. Toda oni jih premagajo, ker so delavni in, kar je poglavito, podjetni. Tam seveda ne boš videl kmeta, ki pleje in osipa turščico z ročnim orodjem. Parni in električni stroji opravljajo, kar delajo pri nas ljudje in živila. Amerikanec ima glavo na pravem mestu, zato izkorističa moči, ki mu jih v obilici nudi brezplačno mati narava. Zato pa obdeluje v Ameriki po 200 oroval zemljišča in še več samo ena družina. Pa kaj bi govoril o Amerikancih, ki so tako daleč! Poglejmo rajši nekoliko v bližino Švice in primerjamo jo z našimi gorami! Naravne razmere so približno enake; kak stranski razloček pa je v blagostanju! Tam bogastvo, pri nas revščina! To pa vse radi tega, ker obdeluje švicarski kmet vse drugače svoje travnike in pašnike kot naš kmet in ker se pazi v Švici na živinorejo mnogo bolj, nego pri nas. Tam se dela z glavo — pri nas po starini navadi. Z veseljem pa moramo priznati, da se je pričelo zadnji čas tudi pri nas nekoliko bolj napredovati. Že mnogo jih je, ki priznavajo, da ne pridemo po dosedanjih poti do rešitve, in da je potrebna temeljita prememba. Koliko jih nam je n. pr. zagotovilo, da je vse resnica, kar pišemo v našem listu, če pogledamo pa na njenovo posestvo, najdemo presneto malo izkorisčenih naših nauk. Zagotavljamo vas, dragi čitatelji, da nas bo bolj veselilo, ako se boste po dobrih naukah ravnali, nego da jih boste hvalili. Ne rečemo sicer, da ne dela nikdo, kakor v listu svetujemo, toda premalo je takih gospodarjev pri nas in zato napredujemo prepočasi. Kmetje! Če ste spoznali kak nauk kot dober ravnajte se po njem. Ne odlašajte preveč z rešitvijo. Potem se bo reklo o vas, da napredujete. Valed revščine, ki je nastala radi dolgotrajne brezbržnosti, res ne more vsakdo tako delati, kakor bi rad, toda mnogo je reči, ki se dajo brez posebnih stroškov popraviti. Vzlasti svetujemo našim revniškim kmetom sledeče popravke na kmetiji: zboljšanje hleva in gnojnika, zboljšanje in gnojenje travnikov, pridelovanje več krme, naprava sadovnjakov in vinogradov, vrtnarstvo, odbiranje pri vzgoji živilne, vzlasti pa uporabo boljšega kmetijskega orodja. Vse svoje posestvo vratujmo tako, da bodemo čim več dela opravili z živilo in uporabljali čim manj delavskih moči. Kako je treba to delati, o tem smo že večkrat pisali v našem listu. Kdor